

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/21 Fall 2016, p. 251-270

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9922>

ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi

✍ Received/Geliş: 24.08.2016

✓ Accepted/Kabul: 24.12.2016

✍ Referees/Hakemler: Prof. Dr. Nevhiz ERCAN – Yrd. Doç. Dr.

Selçuk BİLGİN

This article was checked by iThenticate.

TÜRKİYE'DE “MÜZİK VE SOSYOLOJİ” ORTAK ALANINDA YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLER*

M. Akın KUMTEPE** - Şebnem YILDIRIM ORHAN***

ÖZET

Bu araştırma, Türkiye’de çeşitli üniversitelerde sosyoloji, halk bilim, müzikoloji, müzik öğretmenliği anabilim dallarında “ müzik ve sosyoloji” alanında yazılmış lisansüstü tezlerin tespit edilip, sınıflandırılması amacıyla yapılmıştır. Araştırma taşıdığı amaç ve bu amaca uygun olarak izlenen yöntem ve toplanan verilerin niteliği açısından durum saptamaya yönelik betimsel bir çalışmadır.

Araştırmanın evrenini, müzik ve sosyoloji ortak alanında yapılmış bütün tezler, örneklemini ise 1985 -2014 yılları arasında yapılan lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Araştırma, sosyoloji ve müzik alanlarıyla, araştırmacının ulaşabildiği lisansüstü tezlerle, ulaşılan tezlerin anahtar kelimelerinde, başlıkta ve özetinde yer alan sosyolojik kavramlar ile sınırlıdır. Araştırmaya tezin başlığı ve özetin, tezin içeriğini yansıttığı sayıtlısıyla yola çıkılmıştır.

Araştırmada müzik ve sosyoloji alanında yapılmış lisansüstü tezlere ilişkin veri toplarken YÖK tez arama merkezinin internet sayfası aracılığıyla “müzik ve sosyoloji, müzik ve toplum, müzik ve siyaset, müzik ve din, müzik ve politika, müzik ve propaganda, müzik ve kültür, müzik ve kültürel kimlik, müzik ve toplumsal sınıf, müzik ve cemaat, müzik ve cemiyet, müzik ve örgütlenme, müzik ve dernek” ifadeleri ile taranmıştır. Elde edilen 132 tezin başlık, özetleri incelenmiş; yapıldıkları üniversitelere, disipline, tez türlerine, yıllara, enstitülere, göre 5 ana başlık altında sınıflandırılmıştır.

Araştırma, sosyoloji ve müzik ile ilgili yapılacak araştırmalara kaynak oluşturması ve araştırmalarda konu seçiminde referans olması bakımından önemli sayılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, sosyoloji, toplum, lisansüstü tez

** Arş. Gör. Kırıkkale Üniversitesi Müzik Bilimleri, El-mek: akin_kumtepe@hotmail.com

*** Doç. Dr. El-mek: Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü, El-mek: s.y.orhan@hotmail.com

THE MASTER'S THESES WRITTEN IN THE FIELDS OF "MUSIC AND SOCIOLOGY" IN TURKEY

ABSTRACT

This study aims the determination and classification of the master's theses written in the fields of "music and sociology" at different universities' divisions of sociology, folklore, musicology and music teaching, in Turkey. This is a descriptive study in terms of its aim, method and the quality of the data collected; aiming at situation determination.

Population of the research is composed of all theses conducted in the fields of music and sociology and its sample is composed of master's theses conducted between 1985 and 2014. The study is limited within sociology and music fields, master's theses which the researcher was able to reach, and sociological concepts existing in the key words, titles and abstracts of the theses. The research started with the premise that the title and the abstract of the thesis reflect its content.

While collecting the data on the theses in the field of music and sociology by means of using the thesis scanning center web site of the Higher Education Council (YÖK), the scanning process is conducted by using the phrases of "music and sociology, music and public, music and politics, music and religion, music and propaganda, music and culture, music and cultural identity, music and social class, music and community, music and society, music and organization, music and association". Titles and abstracts of 132 theses reached have been analyzed and classified in terms of five categories: the university where the thesis is conducted, discipline, type of the thesis, years and graduate schools.

This study is regarded as significant in terms of forming a source for further studies in the fields of sociology and music, and constituting reference while selecting a topic in researches.

STRUCTURED ABSTRACT

Aim of this study is the identification and classification of the master's theses written in the fields of "music and sociology" at different universities' divisions of sociology, folklore, musicology and music teaching, in Turkey. This is a descriptive study in terms of its goal, method and the quality of the data collected; aiming at situation determination.

Population of the research is composed of all the theses conducted in the fields of music and sociology and its sample is composed of master's theses written between 1985 and 2014. The study is limited within the fields of sociology and music, accessible master's theses, and sociological concepts provided in key words, titles and abstracts of the theses. The research commenced with the premise that the title and the abstract of the thesis reflect its content.

Turkish Studies

During data collection of the theses in the fields of music and sociology, which was performed through the thesis scanning center web site of the Higher Education Council (YÖK), the scanning process is conducted by using the key words “music and sociology, music and public, music and politics, music and religion, music and propaganda, music and culture, music and cultural identity, music and social class, music and community, music and society, music and organization, music and association”. Titles and abstracts of 132 theses have been analyzed and classified under five categories: the university where the thesis is conducted, discipline, type of the thesis, years and graduate schools/institutions.

This study is significant in terms of constituting a source for further studies in the fields of sociology and music, and reference while selecting a subject in researches.

In the chapter of findings, five sub-problem questions of the research have been answered.

1. What are the ranges of postgraduate theses written in the common field of music and sociology, according to their types?

The studies conducted in music and sociology consist of 70% master theses, 28% Ph.D. dissertations and 2% competence in art theses. In this case, it is safe to say that number of studies in the common field of music and sociology is higher than the others.

2. What are the ranges of postgraduate theses written in the common field of music and sociology, according to universities?

Number of master theses written in the field of music and sociology is the highest in İstanbul Technical University and Mimar Sinan Fine Arts University by 10% (9). Most Ph.D. dissertations were studied at Dokuz Eylül University by 22% (8). Number of competence in art theses are equally distributed between Dokuz Eylül University, Afyon Kocatepe University and Süleyman Demirel University by 33% (1).

3. What are the ranges of postgraduate theses written in the common field of music and sociology, according to graduate schools/institutions?

The highest number of master theses were written within Graduate School of Social Sciences by 85% (77). Most Ph.D. dissertations were again studied within Graduate School of Social Sciences by 80% (29). The highest number of competency in art theses were written within Graduate School of Fine Arts by 67% (2).

4. What are the ranges of postgraduate theses written in the common field of music and sociology, according their languages?

Languages of master theses written in the common field of music and sociology are mostly in Turkish by 89% (80). The highest rate for the language of Ph.D. dissertations is also in Turkish by 89% (32). Theses of competence in art, on the other hand, are completely in Turkish language by 100% (3).

5. What are the ranges of postgraduate theses written in the common field of music and sociology, according to years?

Turkish Studies

The highest number of master theses in the common field of music and sociology were written in the years of 2010 and 2007 by 12% (11). Majority of Ph.D. dissertations were written in 2014 and 2012 by 14% (5). Theses of competence in art, on the other hand, were mostly written in the year of 2012 by 67% (2).

The results obtained in the light of the findings are as follow:

Findings regarding the first sub-problem:

Number of master theses written in the common field of music and sociology is the highest by 70%.

Findings regarding the second sub-problem (Each thesis was evaluated within itself) (Masters= 90, Ph.D.= 36, Competence in Art= 3):

According to the findings, the highest number of master theses in the common field of music and sociology were written in İstanbul Technical University and Mimar Sinan Fine Arts University by 10% (9). Most Ph.D. dissertations were written in Dokuz Eylül University by 22% (8). Theses of competence in art, on the other hand, were equally written in Dokuz Eylül University, Afyon Kocatepe University and Suleyman Demirel University by 33% (1).

Findings regarding the third sub-problem (Each thesis was evaluated within itself) (Masters= 90, Ph.D.= 36, Competence in Art= 3):

According to the findings, the highest number of master theses in the common field of music and sociology were written within Graduate School of Social Sciences by 85% (77). Most Ph.D. dissertations were written within Graduate School of Social Sciences by 80% (29). Theses of competence in art, on the other hand, were mostly written within Graduate School of Fine Arts by 67% (2).

Findings regarding the fourth sub-problem (Each thesis was evaluated within itself) (Masters= 90, Ph.D.= 36, Competence in Art= 3):

According to the findings, the language of master theses written in the common field of music and sociology is mostly in Turkish by 89% (80). The highest rate for the language of Ph.D. dissertations is also in Turkish by 89% (32). Theses of competence in art, on the other hand, are completely in Turkish language by 100% (3).

Findings regarding the fourth sub-problem (Each thesis was evaluated within itself) (Masters= 90, Ph.D.= 36, Competence in Art= 3):

According to the findings, the highest number of master theses in the common field of music and sociology were written in the years of 2010 and 2007 by 12% (11). Most Ph.D. dissertations were written in 2014 and 2012 by 14% (5). Theses of competence in art, on the other hand, were mostly written in the year of 2012 by 67% (2).

Turkish Studies

Suggestions:

In this study, universities, graduate schools/institutes have been classified according to years. With the assistance of experts, these theses are suggested;

- to be classified according to their subjects
- to be analyzed according to their methods and findings, upon their classification
- to be paid necessary attention in further studies in terms of their abstracts, titles and key words for sufficient reflection of researches,
- (in interdisciplinary studies) to be supervised by an advisor who is competent in both disciplines or supervised by two advisors,

Keywords: Music, sociology, public, master’s thesis

Giriş

Bilimsel çalışmalarda disiplinler arası çalışmanın önemi ve gerekliliği her platformda vurgulanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda ise birçok bilim insanı kendi alanının yanı sıra farklı disiplinleri ele alarak ortak çalışmalara imza atmaktadır. Ortak alanda çalışılan disiplinlerin biri de müzik ve sosyoloji ortak alanıdır.

Sosyoloji ya da toplum bilim; toplum ve insanın etkileşimi üzerinde çalışan bir bilim dalıdır. Bu disiplin insanların neden ve nasıl bir toplum içinde düzenli yaşadıkları kadar bireylerin veya birlik, grup ya da kurum üyelerinin nasıl yaşadığına da odaklanmıştır. Toplum bilimi geniş çerçeveli bir disiplindir. “Weber’e göre sosyolojinin somut gözlem konusu insan eylemleridir” (Demirel, 2013, 363). Müzik de bir insan eylemlerinin sonucu olarak düşünüldüğünde müziğe sosyolojik bir olgu olarak bakmak doğru bir yaklaşım olabilir. Cengiz’e göre “Müzik toplumsal yapının bir ürünü olarak çok faktörlü sosyolojik bir olgu olarak doğar, gelişir ve dinlenir” (Cengiz,2011,363).

Bu nedenlerle müziği tek bir bakış açısı ile tanımlamak yetersiz kalacaktır. Bir psikologun, sosyologun ya da matematikçinin müziği tanımlamak için yaklaşımı farklı olacaktır. Bu farklılık ya da bakış açısındaki görelilik müzisyenin müziğe bakışını zenginleştirir. Müziğin sosyolojik işlevi, psikolojik işlevi, vb. araştırmalara konu olmuştur. Bu tip disiplinler arası araştırmalar genelde lisansüstü eğitim programlarında yapılmaktadır. Ataunal, 1994; Bozan, 2012’e göre; “lisansüstü eğitim, üniversitelerin ihtiyaç duyduğu akademisyenlerin ve araştırmacıların yetiştirilmesi amacının sağlanmasının yanı sıra aynı zamanda uzman personel ihtiyacının da giderilmesine olanak sağlamaktadır” (Ünal ve Arık, 2016, 2299). "Müzik sosyolojisi", "müzik psikolojisi", "müzik felsefesi " gibi kavramlar literatürde daha çok rastlanmaya başlayan oldukça karmaşık konulardır. Sadece müzikte ya da sadece sosyolojide uzman olmak bu konularda yetkin kişi olmaya yetmez. Bu araştırmada bir kültür ürünü olarak müzik ve toplum ilişkisini irdeleyen tezler bir araya getirilmiştir. Araştırmadan sağlıklı sonuç elde edebilmek için sosyologdan yardım alınmış, tezleri taramak için uygun anahtar kelime seçimleri konusunda da danışılmıştır.

Araştırmanın problem cümlesini "Türkiye’de müzik ve sosyoloji ortak alanında yapılmış lisansüstü tezler nelerdir?" oluşturmaktadır. Bu durumda alt problemler:

1. Müzik ve sosyoloji ortak alanında yapılan lisansüstü tez çalışmalarının, tez türlerine göre dağılımı nasıldır?

Turkish Studies

2. Müzik ve sosyoloji ortak alanında yapılan lisansüstü tez çalışmalarının yapıldıkları üniversitelere göre dağılımı nasıldır?

3. Müzik ve sosyoloji ortak alanında yapılan lisansüstü tez çalışmalarının, yapıldıkları enstitülere göre dağılımı nasıldır?

4. Müzik ve sosyoloji ortak alanında yapılan lisansüstü tez çalışmalarının, yazıldıkları dillere göre dağılımı nasıldır?

5. Müzik ve sosyoloji ortak alanında yapılan lisansüstü tez çalışmalarının, yapıldıkları yıllara göre dağılımı nasıldır?

Bu araştırmanın amacı; ülkemizde müzik ve sosyoloji ortak alanında yapılan yüksek lisans, sanatta yeterlilik ve doktora tezlerine ulaşılmasını kolaylaştırmaktır. Bu alanda çalışma yapacak araştırmacılara kaynak oluşturmak amacı ile derlenmiş bir çalışmadır. Araştırma, müzik sosyolojisi alanında ilgili yapılacak araştırmalara kaynak oluşturması ve konu seçiminde referans olması bakımından önemli sayılmaktadır.

Bu araştırmayla, Türkiye’de 1985 – 2014 yılları arasında müzik ve sosyoloji alanında yapılan lisansüstü tezler yapıldıkları programa, üniversitelere, enstitülere ve yıllara göre sınıflandırılmıştır. Araştırma taşıdığı amaç ve bu amaca uygun olarak izlenen yöntem ve toplanan verilerin niteliği açısından durum saptamaya yönelik betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini, müzik ve sosyoloji ortak alanında yapılmış bütün tezler, örneklemini ise 1985–2014 yılları arasında yapılan lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Araştırma, müzik ve sosyoloji ortak alanıyla ve araştırmacının ulaşabildiği lisansüstü tezlerle sınırlandırılmıştır.

1985- 2014 yılları arasında yapılmış, müzik ve sosyoloji ortak alanlarıyla ilgili olan 90 yüksek lisans, 36 doktora ve 3 sanatta yeterlilik olmak üzere toplam 129 tezin yer aldığı bu çalışmada veriler, Yükseköğretim Kurulu Dokümantasyon Merkezinden “müzik ve sosyoloji, müzik ve toplum, müzik ve kültür, müzik ve toplumsal sınıf, müzik ve dernek, müzik ve siyaset, müzik ve politika, müzik ve cemaat, müzik ve cemiyet” anahtar kelimeleri taratılarak elde edilmiştir. Taramalar sonucunda elde edilen tezler yazar adı, yılı, tez adı ve yapıldığı program türleri ile sıralanmıştır. Aşağıda sıralanmış tezler arama motoruna yazılmış anahtar kelimelere göre sınıflandırılmıştır.

MÜMTAZ LEVENT AKKOL	2014	Türkiye’de müzik eğitiminin sosyolojik çözümlemesi: Gazi Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Bölümünde sosyolojik bir araştırma <i>Sociological analysis of music education in Turkey: A sociological research in Gazi University Music Education Department</i>	Doktora
ELİF DAMLA YAVUZ	2014	Community within an individual in a transcultural work: Ali Baba und 40 Räuber <i>Transkültürel bir eserde bireydeki topluluk: Ali Baba und 40 Räuber</i>	Doktora
ÖZGE ÖZDEMİR	2014	İletişim aracı ve kültür ürünü olarak müzik: Elektronik dans müzik örneği <i>Music as a communicative medium and</i>	Yüksek Lisans

Turkish Studies

a cultural product: Electronic dance music example

MERVE ŞULE ÇAYCI	2014	Toplumsal cinsiyet bağlamında kadın; cinsiyet ayrımcılığının kadın ağzı türkülerde işlenişi <i>Woman within the context of gender; the analysis of sexual discrimination in 'woman-talk' folk songs</i>	Yüksek Lisans
ONUR GÜNEŞ AYAS	2013	Klasik Türk Müziği geleneğinde süreklilik ve değişim: Erken Cumhuriyet dönemi müzikte batılılaşma politikalarına karşı uyum ve direnç örüntüleri <i>Continuity and change in the Classical Turkish Music tradition: Patterns of adaptation and resistance against the westernizing policies of the Early Republican regime</i>	Doktora
İBRAHİM FETHİ ÖZDEN	2013	Kültür yönetimi bağlamında sokak müziği ve sokak müzisyenleri <i>The study of street music and street performers in terms of cultural management</i>	Yüksek Lisans
BURCU YILDIZ	2012	Cultural memory, identity and music: Armenians of Turkey <i>Kültürel bellek, kimlik ve müzik: Türkiye Ermenileri</i>	Doktora
ZEYNEP GONCA GİRGİN TOHUMCU	2012	Kültürel üretim, bedensel değişim, kimliksel dönüşüm: Türkiye'nin '9/8' lik Roman dansı <i>Cultural production, bodily exchange, identity transition: '9/8' Romani dance of Turkey</i>	Doktora
HÜLYA UZUN	2012	İslami uyanış, çoklu modernlik ve popüler kültür bağlamında mevlevi semasının dönüşümü: Afyonkarahisar örnek olayı <i>Transformation of the mevlevi whirling in the context of islamic revival, multiple modernity and popular culture: The case study of Afyonkarahisar</i>	Doktora

Turkish Studies

TOLGA VOLKAN ASLAN	2012	Ordu Gürgentepe Güvenç Abdal Ocağında müzik ve semah kültürü <i>Music and semah culture in Ordu-Gürgentepe Güvenç Abdal Ocağı</i>	Yüksek Lisans
UĞUR KÜÇÜKKAPLAN	2012	1930'lardan Bugüne Türkiye'de Arabesk Müziğin Kültürel Zemini ve Toplumsal Müzikal Analizi <i>Cultural Basis and Socio-Musical Analysis of Arabesque Music in Turkey Since The 1930s</i>	Yüksek Lisans
ÇAĞHAN ADAR	2012	Halvetilikte müziğe karşı inanç ve tutumların incelenmesi <i>In Halveti examination of beliefs and attitudes towards music</i>	Sanatta Yeterlik
SILA EROL	2012	Koyulhisar (Sivas) ve yakın çevresinde dinsel pratiklerin müzikal yansımaları <i>The musical reflections of religious practicals in and around Koyulhisar (Sivas)</i>	Yüksek Lisans
LİNET ŞAUL	2012	Sefarad şarkılarını evrensel formlara dönüştürme çalışmaları ve lied formu üzerine özgün yorumlar <i>Studies on transforming Sephardic songs into universal forms and specific interpretations on Lied form</i>	Sanatta Yeterlik
ONUR KARAGÖZ	2012	Millennials' Woodstock; Silent rave everybody became an individual <i>Yeni neslin Woodstock'u; Sessiz Rave herkes birey oldu</i>	Yüksek Lisans
MURAT KÜÇÜKEBE	2012	Geçmişin yeniden inşası: Günümüz cremona keman yapıcılığında otantisite ve mesleki örgütlenme <i>Reconstruction the past: Authenticity and professional organization in contemporary violin making in cremona</i>	Doktora
MEHTAP DEMİR	2011	Kültürel etkileşim ve göç bağlamında İsrail'de Türk Musikisi icraları <i>Cultural interaction and migration: Turkish Music practices In İsrail</i>	Doktora
ARCAN AKDUMAN	2011	Türkiye'de toplumsal yapının değişim süreci ve müzik endüstrisi	Yüksek Lisans

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/21 Fall 2016

		<i>The process of social structure change and the music industry in Turkey</i>	
AZİZE BAYGAL	2010	Kültürel kimlik bağlamında müzik: Yıldız olgusu <i>Music in the context of cultural identity: Phenomenon of starship</i>	Yüksek Lisans
SERPİL ERGÜL	2010	Klasik Türk müziği ve toplumsal değişim <i>Turkish classical music social change</i>	Yüksek Lisans
HAKKI ALPER MARAL	2010	21. yüzyıl başında, müziğin toplumsal değişim süreci içindeki yerinin tanımlanması çabası <i>Redefining the place of music within a process of social change, at the beginning of 21st century</i>	Doktora
GÜRBÜZ GÖZÜM	2010	Modern kentte üretilen türkülerin ve bunların icra ortamlarından türkülerin, işlev kuramı açısından incelenmesi <i>Examination of folksongs that are composed in modern urban environment and function concept of folksong bar where their performing stage</i>	Yüksek Lisans
BÜNYEM SİYNEM EZGİ SARITAŞ	2010	Articulation of Kurdish identity through politicized music of koms <i>Komların siyasal müziği dolayısıyla Kürt kimliğinin eklemlenmesi</i>	Yüksek Lisans
ÇİLEM YEĞİN	2009	Popüler müzikte milliyetçilik <i>Nationalism at popular music</i>	Yüksek Lisans
NEVİN ŞAHİN	2009	Contested belongings: Understanding the meaning of Turkish Classical Music among young women in Germany <i>Aidiyetler çekişmesi: Klasik Türk Müziği'nin Almanya'daki genç kadınlar arasındaki anlamı</i>	Yüksek Lisans
ALİ DENİZ USLU	2009	Müzikte toplumsal-kültürel farklılaşma ve medya; 'İstanbul müzik' örneği <i>Connection between music and culture, music industry, writing music, sound of İstanbul</i>	Yüksek Lisans
MUSTAFA KABATAŞ	2009	Müzik sektörümüzün müzik hayatımız açısından durumu ve değerlendirilmesi	Yüksek Lisans

Turkish Studies

		<i>The position and evaluation of our music sector for our music life</i>	
SEVGİ DEMİR	2009	İstanbul Cemevleri'nde cem erkânı, ritüeller ve müzikal formasyonlar üzerine analitik karşılaştırma <i>Cem rules and conventions , rituals and musical formations in İstanbul Cemevleri/cem houses</i>	Yüksek Lisans
SENEM KURNAZ	2009	Mardin/Midyat'taki Süryani'lerin halkoyunları ve oyun müzikler <i>Folklore and folklore music of Mardin-Midyat Suryanies?</i>	Yüksek Lisans
GÖZDE ÇOLAKOĞLU	2008	Anadolu'dan Balkanlara armudî biçimdeki kemençeler: Tarih, teknik ve geleneksel icrasına ilişkin karşılaştırmalı bir analiz <i>The pear shaped kemenches from Anatolia to Balkans: A comparative analysis regarding its history, technique and traditional performance</i>	Doktora
FATMA BELMA KURTIŞOĞLU	2008	Göçmen kimliği açısından Boşnak müzikleri: Trakya ve İstanbul örneği <i>Bosniak music according to the migrant identity: Thracian and İstanbul cases</i>	Doktora
ESİN KALELİ DE THORPE MİLLARD	2007	Operada hiyerarşik yapılanma-müzikal toplumsal etkileşme <i>Hierarchy in opera-management of a musical interaction with the masses through music</i>	Yüksek Lisans
ÜNAL İMİK	2007	Sosyal statünün müziksel beğeniye etkileri <i>Effects of the social status on music likes</i>	Yüksek Lisans
BURCU AVCI	2007	İzmir'in kentsel müzik yaşamında amatör müzik topluluklarının yeri-kültürel bağlam, türler, repertuar, patronaj <i>The contribution of amateur music ensembles to urban life in İzmir cultural context, genres, repertoire, patronage</i>	Yüksek Lisans
MÜMTAZ HAKAN SAKAR	2007	Özlem Tekin örneğinde rock müzikte kadın: toplumsal cinsiyet, etnisite, hegemonya	Doktora

Turkish Studies

		<i>Woman in rock music in the example of Özlem Tekin: gender, ethnicity, hegemony</i>	
MERİÇ SOBUTAY	2007	Localization of rap music in Turkish context <i>Rap müziğinin Türkiye bağlamında yerleştirilmesi</i>	Yüksek Lisans
ÖZLEM DOĞUŞ VARLI	2007	Kültürel kimliğin değişim-oluşumsüreci-sürecin kadın kimliği ve müziğine yansımaları: Afyon, Trabzon, Kıbrıs, İstanbul örnekleri <i>The reflection of change and formation of cultural identity on women identity and music: Afyon, Trabzon, Cyprus, İstanbul</i>	Doktora
SABRİ EVREN UYSAL	2006	Korsan yayıncılığın Türk müzik endüstrisine olan etkilerinin popüler kültür açısından değerlendirilmesi	Yüksek Lisans
AZİZ ERDOĞAN	2006	Pir Sultan Abdal mahlaslı güfteler üzerinde edebî ve musiki yönünden incelemeler	Yüksek Lisans
SEMRA KEKLİK	2006	Din ve müzik etkileşimi (Şanlıurfa Müziği Örneği) <i>Interaction of religion and music (Şanlıurfa music were taken up)</i>	Yüksek Lisans
SİNEM GÖLEBAKAR	2005	20. Yüzyıl kültürel alanında Avangard sonrası müzikteki 'aradalık' lar : Arkın Ilıcalı (Mercan Dede) ve müziği örneği <i>The Cultural betweennes of post Avant-Garde in 20. century : Arkın Ilıcalı (Mercan Dede) 's music</i>	Yüksek Lisans
YOSEF ELİ	2002	New messages in Turkish pop music <i>Türk pop müziğinde yeni mesajlar</i>	Yüksek Lisans
MERİH EROL	2001	New modes of creating public space: The case of Kalan Müzik Kamusal alan oluşturmanın yeni biçimleri: Kalan Müzik	Yüksek Lisans
BARIŞ ÇAKMUR	2001	Music industry in Turkey: An Assessment in the context of political economy of cultural production <i>Türkiye’de müzik endüstrisi: Kültürel üretimin ekonomi politiği bağlamında bir değerlendirme</i>	Doktora

Turkish Studies

SİBEL PAŞAOĞLU	2000	Türkiye'de yaşayan Musevi cemaatinde çeşitli törenlerde okunan dualarda Türk müziği makamlarının kullanılması ve bunun temelinde yatan nedenler <i>Using the Turkish music scales by the Jewish community living in Turkey in their crooned prayers during a wide variety of ceremonies and main reasons to utilize these facts</i>	Yüksek Lisans
NİLGÜN OCAKÇI	2000	Kentleşme, kuşaklar ve müzik -Üsküdar ilçesinde 1980 doğumlu lise öğrencilerinin müzik beğenilerinin ailelerinden farklılaşması <i>Urbanization, generations and music - In Uskudar district differentiations of the musical tastes of highschool students, born in 1980, from their parents</i>	Yüksek Lisans
İLHAN ÜNVAR	1998	1950 sonrası Türkiye'de müzikle sosyoloji ilişkisi ve belirleyici dönemler	Yüksek Lisans
AYTEN KAPLAN	1998	Balıkesir Tahtacı köyleri Kongurca ve Türkali'de halk bilimi açısından müzik yapısının araştırılması <i>A folkloric examination of the structure of music in Tahtacı villages Kongurca and Türkali of Balıkesir</i>	Doktora
GLORİA LUCİLLE CLARKE	1998	'Bir dedenin kimliğinde müziğin yeri ne kadardır?' Seçkinlerin müzik eğitimi - Türkiye alevilerinin manevi liderlerini yetişmesindeki müziğin rolü <i>'How musical is a dede?' Music education of the elite - musical aspects in the training of a spiritual leader among the aleviis of Turkey</i>	Doktora
GANİME ALTUN	1997	Kentli gençlik ve yeni müzik Ankara Belediyesi'nin uluslararası yeni müzik festivali <i>Urban youth and new music festival of the city of Ankara</i>	Yüksek Lisans
ASLI KAYHAN	1995	Orta Çağ müziğinin toplumsal temelleri <i>The Social elements of the middle age music</i>	Yüksek Lisans
MEHMET YİĞİT ERSOYDAN	2014	Koro şeflerinin dönüşümcü ve etkileşimci liderlik davranışlarının incelenmesi	Sanatta Yeterlik

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/21 Fall 2016

		<i>An examination of the transformational and transactional leadership behaviors of choir conductors</i>	
TUNCAY YILDIRIM	2014	Son Osmanlı ve Cumhuriyet dönemi aydın ve musikişinaslarının eserlerinde müzik sosyolojisi <i>Musical sociology in the works of musicians and the enlightened during the late ottoman and republican periods</i>	Doktora
MEHMET COŞKUN	2008	Türk müzik kültürüne yönelik planlı kalkınma dönemi politikaları ve türk müzik eğitime etkileri <i>Policies of planned development period for turkish music culture and their impacts on turkish music training</i>	Doktora
ALEV YARAR	2001	Müziğe sosyolojik yaklaşım <i>Sociological approach to music</i>	Yüksek Lisans
SEYİT CEMAL ERDEM	1989	Arabesk müzik endüstrisinin sosyolojik analizi	Yüksek Lisans
ZEYNEP ÖZVER	2015	Trakya yöresi Tekirdağ ili çingenelerinin kültürlerinin, müziklerinin, müzik kültürlerinin müzikal öğretme ve öğrenme süreçlerinin araştırılması ve geliştirilmesi önerileri <i>The suggestions on the research and development of the gypsies in Tekirdağ in Thrace region, their cultures, music, musical culture and the process of their teaching and learning music</i>	Yüksek Lisans
SANCAR TUNALI	2014	Halkevlerinde yürütülen müzik ve piyano çalışmalarının incelenmesi <i>Investigation of how music is handled in Halkevleri and how the piano-related musical activities are achieved in these community center</i>	Sanatta Yeterlik
MÜNEVVER ARIKAN	2014	1950 sonrası Türkiye’de bir kimlik ve muhalefet aracı olarak müzik <i>Music as a means of identification and opposition in Turkey after 1950</i>	Yüksek Lisans
EVRİM KAŞIKÇI	2012	Batı Trakya’da müziğin Türk Yunan kültürel etkileşimi bağlamında incelenmesi	Yüksek Lisans

Turkish Studies

		<i>The analysis of music in Western Thrace within the context of Turkish-Greek cultural interaction</i>	
İSMAİL PARLAMIŞ	2012	Galibilik'in din anlayışı: Mamak örneği <i>The perception of religion in Galibity</i>	Yüksek Lisans
CEMİLE YILMAZ	2010	Toplumsal cinsiyet ve müzik: Bergamalı roman kadınlarının profesyonel müzisyenlik modeli olarak 'dümbekçilik' <i>Gender and music: 'dumbekçilik' as a model of professional musicianship of Bergama rom women</i>	Yüksek Lisans
ZEYNEP GÜLÇİN ÖZKİŞİ	2009	Toplumsal cinsiyet bağlamında Türkiye'de kadın besteciler: Tanzimat'tan günümüze Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti'nde kadın besteciler ve yapıtları <i>Female composers in Turkey in the context of gender: In Ottoman empire and Turkish Republic, from Tanzimat era to today, female composers and their Works</i>	Doktora
SİNEM ÖZTOP	2007	Planlı ve programlı bir özengen koro eğitimi ile bireylere kazandırılması hedeflenen eğitsel, toplumsal ve kültürel yeterliklerin incelenmesi	Yüksek Lisans
İSMET KEMAL KÜLAH	2007	İlköğretim ikinci kademedeki müzik dersi yaklaşımlarının analizi <i>The analysis of music lesson approaches in primary education second degree</i>	Yüksek Lisans
YILDIRIM AKTAŞ	2006	Klasik Türk müziğinde III.Selim <i>Selim III. classical Turkish music</i>	Yüksek Lisans
BESTE AYDIN	2004	Âlem-i Mûsikî (Çevriyazım ve inceleme)	Yüksek Lisans
ÖZLEM TÜZEL AKAL	2001	Official music policy of the young Turkish Republic from the mid 1920's until the end of 1930's <i>1920'lerin ortalarından 1930'ların sonlarına kadar genç Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi müzik politikası</i>	Yüksek Lisans
DENİZ ERBAŞ	1996	Fachsprache musik im Deutschen und in Türkischen	Yüksek Lisans

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/21 Fall 2016

		<i>Almanca ve Türkçe’de müzik uzmanlık dili</i>	
İLKNUR TUNÇDEMİR	1996	Çok sesli müzik alanındaki kadın devlet sanatçılarımız	Yüksek Lisans
NERMİN TOL	1995	Toplumdaki kültürel yapının müzik eğitimine etkisi <i>The Effects of the cultural structure on music education in a society</i>	Yüksek Lisans
NECATİ GEDİKLİ	1989	Atatürk’ün milli müzik anlayışının son altmış yıldaki uygulaması	Doktora
NAZİFE GÜNGÖR	1989	Arabesk müzik ve toplumsallaşma	Yüksek Lisans
AHMET ÇELİK	2014	Siyasal iletişimde müziğin rolü: Ahmet Kaya örneği <i>The role of music in political communication: Ahmet Kaya</i>	Yüksek Lisans
ELİF AKTUĞ	2010	1945 sonrası İtalya’da opera-siyaset etkileşimi-Luigi Nono’nun operalarının incelenmesi <i>Interaction between opera and politics in Italy, after 1945- a survey of Luigi Nono's operas</i>	Doktora
ATILLA COŞKUN TOKSOY	2000	İlköğretimde müzik eğitimi ile ilgili yaklaşımlar hakkında genel bir değerlendirme	Yüksek Lisans

Bulgular

Birinci alt probleme ilişkin bulgular

Birinci alt probleme ilişkin bulgular müzik ve sosyoloji ortak alanında yapılmış lisansüstü tezler programlarına göre sınıflandırılmış frekans ve yüzdeler oranları hesaplanarak açıklanmıştır.

Tablo-1 Tez Türlerine Göre Dağılım

	F	%
Yüksek Lisans	90	70
Doktora	36	28
Sanatta Yeterlilik	3	2
Toplam	129	100

Tablo 1’de görüldüğü gibi müzik ve sosyoloji alanında yapılmış lisansüstü tezlerin % 70’ini yüksek lisans, % 28’ini doktora, % 2’sini sanatta yeterlilik tezleri oluşturmaktadır. Bu durumda sosyoloji müzik ortak alanında daha çok yüksek lisans tezi yapıldığı söylenebilir.

Turkish Studies

İkinci alt probleme ilişkin bulgular

İkinci alt probleme ilişkin bulgular müzik ve sosyoloji ortak alanında yapılmış lisansüstü tezler üniversitelerine göre sınıflandırılmış her program türü kendi içinde frekans ve yüzdelik oranları hesaplanarak açıklanmıştır.

Tablo-2 Üniversitelere Göre Dağılım

	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlilik	
	f	%	f	%	f	%
Anadolu Üniversitesi	-	-	1	3	-	-
Cumhuriyet Üniversitesi	2	2	-	-	-	-
İstanbul Teknik Üniversitesi	9	10	7	19	-	-
Haliç Üniversitesi	5	5	-	-	-	-
Kocaeli Üniversitesi	1	1	-	-	-	-
İstanbul Kültür Üniversitesi	2	2	-	-	-	-
İstanbul Üniversitesi	2	2	1	3	-	-
Afyon Kocatepe Üniversitesi	2	2	-	-	1	33
Dokuz Eylül Üniversitesi	6	7	8	22	1	33
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	9	10	2	5	-	-
Ege Üniversitesi	6	7	3	8	-	-
Yeditepe Üniversitesi	1	1	1	3	-	-
Gazi Üniversitesi	4	4	1	3	-	-
Akdeniz Üniversitesi	1	1	-	-	-	-
Marmara Üniversitesi	4	4	2	5	-	-
İstanbul Bilgi Üniversitesi	2	2	-	-	-	-
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	4	4	1	3	-	-
İnönü Üniversitesi	2	2	-	-	-	-
Erciyes Üniversitesi	2	2	2	5	-	-
Harran Üniversitesi	1	1	-	-	-	-
Boğaziçi Üniversitesi	2	2	1	3	-	-
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1	1	1	3	-	-
Ankara Üniversitesi	5	5	2	5	-	-
Süleyman Demirel Üniversitesi	1	1	-	-	1	33
Mersin Üniversitesi	1	1	-	-	-	-
Hacettepe Üniversitesi	2	2	1	3	-	-
Trakya Üniversitesi	1	1	-	-	-	-
Yıldız Teknik Üniversitesi	2	2	1	3	-	-
Atatürk Üniversitesi	1	1	-	-	-	-
Selçuk Üniversitesi	2	2	-	-	-	-
Başkent Üniversitesi	2	2	-	-	-	-
Sakarya Üniversitesi	2	2	1	3	-	-
Yüzüncü Yıl Üniversitesi	1	1	-	-	-	-
Koç Üniversitesi	1	1	-	-	-	-
On Dokuz Mayıs Üniversitesi	1	1	-	-	-	-
TOPLAM	90	100	36	100	3	100

Tablo 2'den elde ettiğimiz verilere göre müzik ve sosyoloji ortak alanında en fazla (% 10) yüksek lisans tezi İstanbul Teknik Üniversitesi ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde yazılmıştır (9). En fazla doktora tezi (% 22) Dokuz Eylül Üniversitesi'nde yazılmıştır (8). Sanatta

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/21 Fall 2016

yeterlilik tezleri ise Dokuz Eylül Üniversitesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi ve Süleyman Demirel Üniversitesinde eşit sayıda (% 33) yazılmıştır (1).

Üçüncü alt probleme ilişkin bulgular

Üçüncü alt probleme ilişkin bulgular müzik ve sosyoloji ortak alanında yapılmış lisansüstü tezler enstitülerine göre sınıflandırılmış her program türü kendi içinde frekans ve yüzdeler oranları hesaplanarak açıklanmıştır.

Tablo-3 Enstitülere Göre Dağılım

	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlilik	
	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bilimler Enstitüsü	77	85	29	80	1	33
Güzel Sanatlar Enstitüsü	8	9	5	14	2	67
Eğitim Bilimleri Enstitüsü	3	3	2	5	-	-
Fen Bilimleri Enstitüsü	1	1	-	-	-	-
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü	1	1	-	-	-	-
TOPLAM	90	100	36	100	3	100

Tablo 3’den elde ettiğimiz verilere göre müzik ve sosyoloji ortak alanında en fazla (% 85) yüksek lisans tezi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde yazılmıştır (77). En fazla (% 80) doktora tezi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde yazılmıştır(29). En fazla (% 67) sanatta yeterlilik tezi ise Güzel Sanatlar Enstitüsü’nde yazılmıştır(2).

Dördüncü alt probleme ilişkin bulgular

Dördüncü alt probleme ilişkin bulgular müzik ve sosyoloji ortak alanında yapılmış lisansüstü tezler yazıldıkları dillere göre sınıflandırılmış her program türü kendi içinde frekans ve yüzdeler oranları hesaplanarak açıklanmıştır.

Tablo-4 Tezin yazıldığı dile göre dağılım

	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlilik	
	f	%	f	%	f	%
Türkçe	80	89	32	89	3	100
İngilizce	9	10	4	11	-	-
Almanca	1	1	-	-	-	-
TOPLAM	90	100	36	100	3	100

Tablo 4’den elde ettiğimiz verilere göre müzik ve sosyoloji ortak alanında en fazla (% 89) yüksek lisans tezi Türkçe dilinde yazılmıştır (80). En fazla (% 89) doktora tezi Türkçe dilinde yazılmıştır (32). En fazla (% 100) sanatta yeterlilik tezi Türkçe dilinde yazılmıştır (3).

Beşinci alt probleme ilişkin bulgular

Beşinci alt probleme ilişkin bulgular müzik ve sosyoloji ortak alanında yapılmış lisansüstü tezler yapıldığı yıllara göre sınıflandırılmış her program türü kendi içinde frekans ve yüzdeler oranları hesaplanarak açıklanmıştır.

Tablo-5 Yıllara Göre Dağılım

	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlilik	
	f	%	f	%	f	%
2014	7	8	5	14	1	33
2013	3	3	3	8	-	-
2012	9	10	5	14	2	67
2011	7	8	1	3	-	-
2010	11	12	2	5	-	-
2009	9	10	2	5	-	-
2008	6	7	3	8	-	-
2007	11	12	3	8	-	-
2006	4	4	-	-	-	-
2005	1	1	2	5	-	-
2004	2	2	-	-	-	-
2003	4	4	2	5	-	-
2002	1	1	-	-	-	-
2001	3	3	1	3	-	-
2000	3	3	2	5	-	-
1998	1	1	2	5	-	-
1997	1	1	-	-	-	-
1996	2	2	-	-	-	-
1995	2	2	1	3	-	-
1994	-	-	1	3	-	-
1989	2	2	1	3	-	-
1985	1	1	-	-	-	-
TOPLAM	90	100	36	100	3	100

Tablo 5’den elde ettiğimiz verilere göre müzik ve sosyoloji ortak alanında en fazla (% 12) yüksek lisans tezi 2010 ve 2007 yılında yazılmıştır (11). En fazla (% 14) doktora tezi 2014 ve 2012 yılında yazılmıştır (5). En fazla (% 67) sanatta yeterlilik tezi 2012 yılında yazılmıştır (2).

Sonuçlar

Birinci alt probleme ilişkin sonuçlar

Elde edilen veriler ışığında müzik ve sosyoloji ortak alanında en fazla (% 70) yüksek lisans tezi yazılmıştır.

İkinci alt probleme ilişkin sonuçlar (Her tez türü kendi içinde değerlendirilmiştir) (YL= 90, D= 36, SY= 3)

Elde edilen veriler ışığında müzik ve sosyoloji ortak alanında en fazla (% 10) yüksek lisans tezi İstanbul Teknik Üniversitesi ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi’nde yazılmıştır (9). En fazla doktora tezi (% 22) Dokuz Eylül Üniversitesi’nde yazılmıştır (8) . Sanatta yeterlilik tezleri ise Dokuz Eylül Üniversitesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi ve Süleyman Demirel Üniversitesinde eşit sayıda (% 33) yazılmıştır (1).

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/21 Fall 2016

Üçüncü alt probleme ilişkin sonuçlar (Her tez türü kendi içinde değerlendirilmiştir) (YL= 90, D= 36, SY= 3)

Elde edilen veriler ışığında müzik ve sosyoloji ortak alanında en fazla (% 85) yüksek lisans tezi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde yazılmıştır (77). En fazla (% 80) doktora tezi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde yazılmıştır(29). En fazla (% 67) sanatta yeterlilik tezi ise Güzel Sanatlar Enstitüsü’nde yazılmıştır(2).

Dördüncü alt probleme ilişkin sonuçlar (Her tez türü kendi içinde değerlendirilmiştir) (YL= 90, D= 36, SY= 3)

Elde edilen veriler ışığında müzik ve sosyoloji ortak alanında en fazla (% 89) yüksek lisans tezi Türkçe dilinde yazılmıştır (80). En fazla (% 89) doktora tezi Türkçe dilinde yazılmıştır (32). En fazla (% 100) sanatta yeterlilik tezi Türkçe dilinde yazılmıştır (3).

Beşinci alt probleme ilişkin sonuçlar (Her tez türü kendi içinde değerlendirilmiştir) (YL= 90, D= 36, SY= 3)

Elde edilen veriler ışığında müzik ve sosyoloji ortak alanında en fazla (% 12) yüksek lisans tezi 2010 ve 2007 yılında yazılmıştır (11). En fazla (% 14) doktora tezi 2014 ve 2012 yılında yazılmıştır (5). En fazla (% 67) sanatta yeterlilik tezi 2012 yılında yazılmıştır (2).

Öneriler:

- Bu çalışmada üniversiteler, enstitüler, yıllara göre sınıflandırılmış bu araştırmanın geliştirilerek uzman kişilerin yardımı ile tezlerin konularına göre sınıflandırılması,
- Konularına göre sınıflandırılacak tezlerin yöntem ve sonuçlarına göre incelenmesi,
- Bu alanda yapılacak yeni çalışmalarda özet, başlık ve anahtar kelimeler konusunda titiz davranılıp tezi yansıtması konusunda özenli olunması, “Tarama işleminde yazar adı, yayının başlığı ya da anahtar kelimeler, makalenin bulunmasında kullanılan bazı tekniklerdir. Bu sebeple yayın sahipleri anahtar kelimeleri seçerken dikkat etmeli; anahtar kelimeler konu başlığını kapsar nitelikte olmalıdır” (Sevim ve İşcan, 2012,1864).
- Disiplinler arası çalışmalarda çalışmayı yönlendirecek danışmanların her iki disiplin konusunda da yetkin olması ve ya bu tip tezlerin çift danışmanla çalışması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Cengiz, R. (2011). Sosyolojik Bir Olgu Olarak Müzik (Tokat Örneği). *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergi*, 18, 363–378.
- Demirel, D. (2013). Max Weber’in Sosyoloji Kuramı. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8/12, 361–369.
- Sevim O. ve İşcan A. (2012). “Türkçenin Eğitimi Ve Öğretimi Alanında Yapılan Yüksek Lisans Tezlerinde Geçen Anahtar Kelimelere Dönük Bir İçerik Analizi”. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7/1, 1863–1873.
- Ünal, E. ve Arık S. (2016). “Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalında Yapılan Lisansüstü Tezlere Yönelik Bir Araştırma”. *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11/3, 2295–2332.

Citation Information/Kaynakça Bilgisi

Kumtepe, M.A. & Yıldırım Orhan, Ş. (2016). “Türkiye’de “Müzik ve Sosyoloji” Ortak Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezler / The Master’s Theses Written In The Fields of “Music and Sociology” In Turkey”, *TURKISH STUDIES -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, ISSN: 1308-2140, Volume 11/21 Fall 2016, ANKARA/TURKEY, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9922>, p. 251-270.